

A person is seen from behind, kayaking on a calm lake. They are wearing a blue long-sleeved shirt and a yellow life vest. The kayak is green. The background shows a dense forest on a hillside under a clear sky. The word 'KOUVOLLA' is overlaid in large, bold, black letters across the middle of the image.

KOUVOLLA

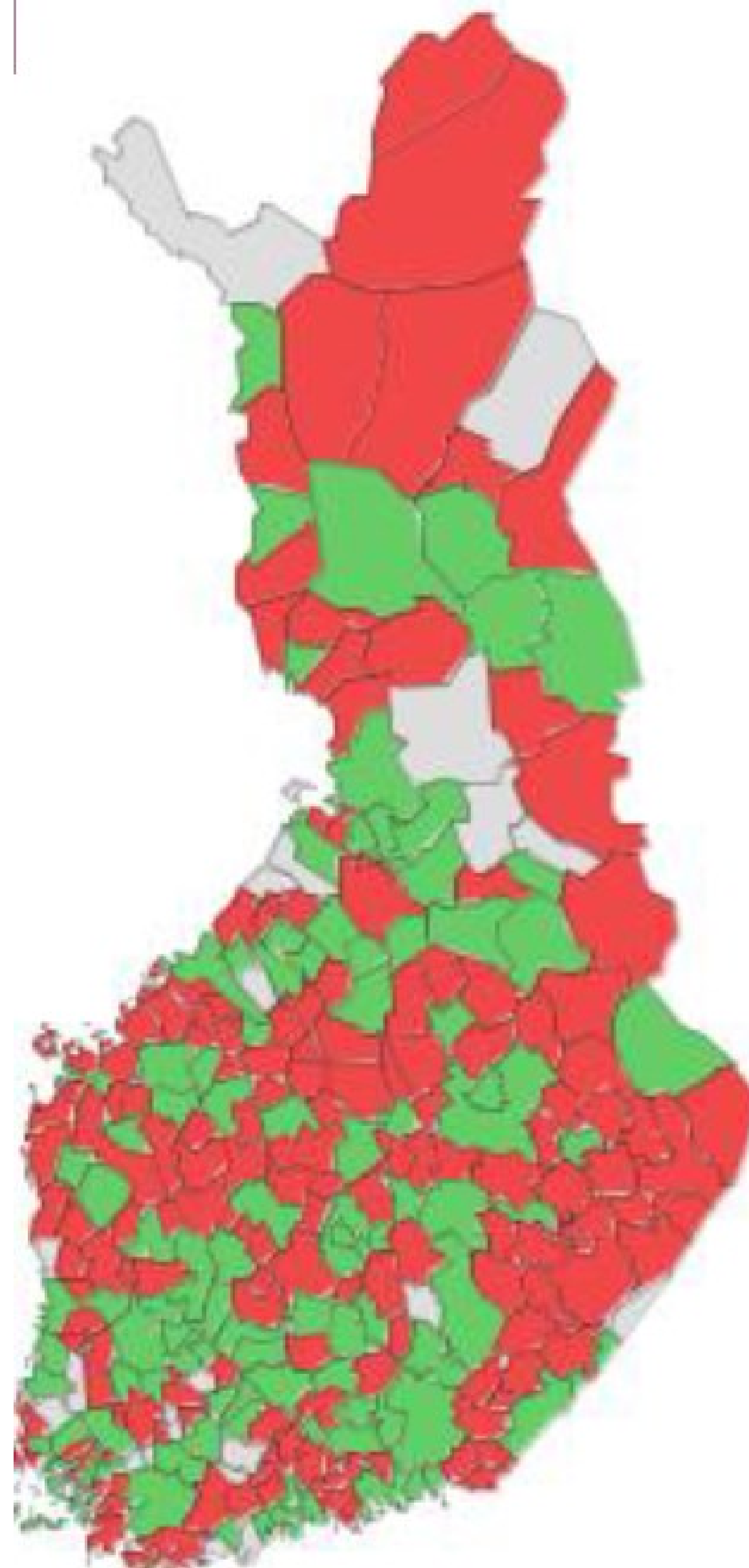
Vaikutusten ennakkoarviointi EVA

Kouvolan vammaisneuvosto 17.1.2023

Lainsäädäntö

- Terveystalolaki (11§) velvoittaa arvioimaan ennalta päätösten vaikutuksia ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin
- Tasa-arvolaki (4§) velvoittaa arvioimaan ennalta päätösten sukupuolivaikutuksia
- YK:n lasten oikeuksien sopimus (3 artikla) edellyttää, että lapsia koskevissa päätöksissä harkitaan ensisijaisesti lapsen etua
- Maankäyttö ja rakennuslaki (9 §)
- Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä 252/2017
- Sote-uudistuksessa
 - EVA kunnissa 6§
 - EVA hyvinvointialueella 7 §

Ennakoarvioinnin käyttöönottamisesta tehty päätös, 2021

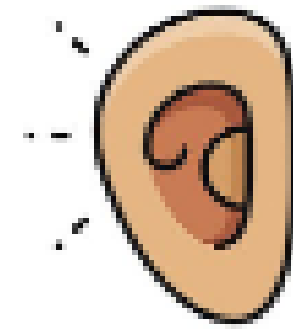
- Hyvä tulos (75–100)
- Parannettavaa (25–74)
- Huono tulos (0–24)
- Tieto puuttuu

Ennakoarviointiprosessi (Kuntaliitto)

EVAAKSEN HYÖDYT

Avoimempi päätöksentekokulttuuri

Mahdollistaa eri intressien, tavoitteiden ja näkökulmien käsittelyn

Tiivistää yhteistyötä ja valmisteluvaiheessa

Varmistaa valmistelun ja päätöksenteon laatua

Suuntaa resurssit oikeaan paikkaan

Auttaa parhaan ratkaisun valinnassa

HYÖDYT ERI TAHOILLE

VALMISTELIJAT:

- Valmistelu on avoimempaa ja järjestelmällisempää
- Yhteistyö vahvistuu ja vastuu jakaantuu
- Toimialojen välinen dialogi kehittyy
- Yhteys kuntastrategiaan terästyy

PÄÄTÖKSENTEKIJÄT:

- Eri päätösvaihtoehdot tuodaan avoimesti esiin
- Vaihtoehtoja on helpompi verrata
- Valmisteluyhteistyö ja osallisuus vahvistuvat
- Päätökset ovat vahvemmin punnittuja ja perusteltuja
- Vastuunjako selkeytyy
- Päätökset ovat kestävämpiä ja vaikuttavampia

KUNTALAISET:

- Päätösten vaikutukset kuntalaisiin ja heidän hyvinvointiinsa on pohdittu kokonaisvaltaisesti eri näkökulmista
- Päätösten vaikuttavuus lisääntyy
- Päätöksenteon avoimuus kasvaa
- Osallisuus vahvistuu luoden luottamusta

Näkökulma	Vaikutuskohteet
Kuntalainen	<ul style="list-style-type: none"> • Terveys ja hyvinvointi • Yhdenvertaisuus kuten sukupuolten ja kieliryhmien välinen tasa- arvo • Työllisyys ja työelämä • Tietoyhteiskuntataidot • Turvallisuus ml. Tietoturva • Palvelujen ja sosiaaliturvan taso, kattavuus ja saatavuus myös kunnan eri alueilla ja kielillä
Ympäristö	<ul style="list-style-type: none"> • Ihmisten elinolot, terveys ja viihtyvyys • Maaperä, luonnon monimuotoisuus, ilmasto • Maisema, kaupunkikuva, kulttuuriperintö
Organisaatio ja henkilöstö	<ul style="list-style-type: none"> • Organisaation keskinäiset toimivaltamuutokset • Uudenlaiset palvelujen tuottamistavat • Organisaation tehtävien määrä, laatu tai menettelytavat • Henkilöstön määrä, asema ja osallisuus • Organisaation raportointi-, tiedottamis- ja selvitysvelvoitteet ja muut uudet hallinnolliset tehtävät • Jokin muu, esim. kielelliset velvollisuudet
Talous	<ul style="list-style-type: none"> • Väestöryhmien ja kotitalouksien asema ja käyttäytyminen • Yritysten toiminta, niiden välinen kilpailu ja kansainvälinen kilpailukyky ja markkinoiden toimivuus • Kunnallistalouden yhteisöjen rahoitus, voimavarojen jako, työllisyys ja tuottavuus • Palvelutuotannon muutos

Näkökulma	Vaikutuskohteet
Lapset ja nuoret	<ul style="list-style-type: none">• Vaikutukset johonkin tiettyyn lasten ja nuorten ryhmään• Lasten tai nuorten kasvun ja kehityksen yksilöllinen tuleminen• Lasten ja nuorten asuminen tai kasvuympäristö• Lasten ja nuorten mahdollisuudet liikkua paikasta toiseen• Lasten ja nuorten ihmissuhteet• Lasten ja nuorten mahdollisuus harrastaa tai viettää vapaa-aikaa• Lasten ja nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet• Lasten ja nuorten terveys• Lasten ja nuorten turvallisuus tai turvallisuuden tunne• Vaikutukset lasten ja nuorten perheiden aikuisiin• Vaikutukset perheiden taloudelliseen tilanteeseen• Vaikutukset varhaiskasvatukseen ja lasten mahdollisuuteen osallistua varhaiskasvatukseen• Vaikutukset lasten ja nuorten opetukseen ja koulunkäyntiin

EVA Kouvolassa -taustaa

- Laajennettu jory päätti 29.8.2011 vaikutusten ennakoarvioinnin käyttöönotosta ja ohjeisti toimialoja toteuttamaan harkintansa mukaan kevennettyä EVAusta.
- Kouvola on ollut vahvasti mukana Kuntaliiton ja monien muiden kuntien kanssa kehittämässä toimintamallia ja sähköistä työvälinettä – säännölliset EVA treffit.
- Kouvolassa toteutettiin 2018 sähköisellä työvälineellä kaksi evauspilottia
- 2019 toimintamallin ja työvälineen esittelyt toimialojen johtoryhmissä, ohjeistettiin evausta palveluverkkoselvityksiin liittyen, muodostettiin **EVA Teams –tiimi** -> oma EVA-pohja käyttöön
- 2020 linjattu päätöksentekoon vietävistä asioista, jotka tulisi EVATA (kaupungin jory), viety toimialojen johtoryhmiin
- Evauksen tarpeellisuuden arviointi aina - evauksen kirjaaminen Dynastyn pykälätekstiin (yleisohje EVA-Teamsissa)
- Sisäinen EVA- koulutus toteutettu 5/2021

Kouvolan kaupunki - EVA (vaikutusten ennakkoarviointi) linjaukset

Yleistä:

- EVAus tulee aina mainita esityslistatekstissä. Maininta myös siinä tapauksessa, että EVAusta ei nähdä tarpeelliseksi ja asia perustellaan.
- EVAus-taulukko/-raportti lisätään asialistan liitteeksi.
- EVA-toteuma edelliseltä vuodelta käsitellään kaupungin johtoryhmässä alkuvuodesta.
- Arviointikertomuksessa arvioidaan säännöllisesti EVAn toteuttamista.

EVAttavat asiat

- **Palveluverkkomuutokset**
- Kaupunkisuunnittelu ja kiinteistöpalvelut on kytkettävä mukaan muiden toimialojen palveluverkkoselvitysten EVAuksiin.
- **Uudet kärkihankkeet** (kärkihankeaihiot)
- **Rakentamispäätökset ja tulevaisuuden merkittäviin investointeihin sitoutumiset** (esim. RRT ja valtion hankkeet)
- **Organisaatiomuutokset** (ylätason toimiala- ja toimielinorganisaatio, yhtiöittäminen, palveluiden ulkoistaminen)
- **Maankäytön toteuttamissuunnitelma**
- **Valmisteluasiakirjat euromääräisesti tai strategisesti merkittävässä hankinnoissa**, joiden hankintapäätös viedään lautakuntaan tai kaupunginhallitukseen.

EVAusta ei tehdä

- Kaava- ja katusuunnitelmista koska vaikutustenarviointi on integroitu osaksi suunnitteluprosessia. Listatekstiin laitetaan maininta: "Vaikutusten arviointi on tehty MRL:n mukaisesti ja se löytyy selostuksesta.

Kouvolan kaupungin hankintaohjeissa on kirjattu EVAsta seuraavasti (hyväksytty kh 17.1.2022)

- Niiden euromääräisesti tai strategisesti merkittävien hankintojen valmisteluvaiheessa, joiden hankintapäätös viedään lautakuntaan tai kaupunginhallitukseen, toteutetaan EVA eli vaikutusten ennakoarviointi kunnallisessa päätöksenteossa.
- Kaupungin linjausten mukaisesti EVAssa tarkastellaan vaihtoehtoisten toteuttamistapojen vaikutusta kuntalaiseen, ympäristöön, organisaatioon ja henkilöstöön sekä talouteen. EVA sisältää myös yritysvaikutusten arvioinnin ja sitä voidaan korostaa hankintoja arvioidessa.
- EVA tulee toteuttaa tarjouspyynnön valmistelun yhteydessä ja sen avulla tarjouspyynnössä voidaan nostaa esille sellaisia asioita, joilla arvioidaan olevan positiivisia vaikutuksia edellä mainittuihin näkökulmiin.

EVA - esimerkkipohja

Evauskohde	PVM xx.xx.2022			
Vaihtoehdot				
Vaikutuskohdeet	Vaihtoehto 0 (=nykytilanne)	Vaihtoehto 1	Vaihtoehto 2	jne
Kuntalainen (kirjaa tähän myös kuinka kohderyhmää on kuultu)				
Organisaatio ja henkilöstö				
Ympäristö				
Talous				

Tehdyt EVAukset vuonna 2021

- Dynastysta löytyy hakutoiminnoilla 40 kpl ”Evaus tehty” merkintää, mutta yhdestä asiakokonaisuudesta voi olla monta merkintää
- Alla olevassa taulukossa merkittävimmät, joista löytyy tehty evaus osana liiteasiakirjaa tai erillisenä liitteenä

Kokousasia	Käsittely pvm ja toimitilin
Varhaiskasvatuksen palveluverkko	Kaopla 27.1.2021, Kh 8.3.2021, Kv 15.3.2021
Naukion päiväkodin hankesuunnitelma	Kaopla 24.2.2021, Kh 8.3.2021
Inkeröisten yhtenäiskoulun hankesuunnitelma	Kaopla 24.3.2021
Inkeröisten monitoimitalon hankesuunnitelma	Kh 18.10.2021
Kuusankosken yhtenäiskoulun hankesuunnittelu	Kaopla 24.3.2021, Kaopla 26.1.2022
Keskustan yhtenäiskoulun sijaintipaikka	Kaopla 26.5.2021
Marjoniemen yhteiskoulun hankesuunnittelun suuntaviivat	Kaopla 6.10.2021
Maankäytön toteuttamissuunnitelma 2022	Tela 14.12.2021, Kh 31.1.2022
Kouvolan uuden virkistysuimalan sijaintipäätös	Likula 19.5.2021

Koulutuksia

- **Ennakkoarviointi ihmisiin kohdistuvista vaikutuksista (THL)**
[Verkkokouluun liittyminen - TEAviisari - Terveysten edistämisen vertailutietojärjestelmä](#)
- **eOppivassa** on julkaistu uusi kaikille avoin **verkkokoulutus lapsivaikutusten arvioinnista ja lapsibudjetoinnista** (koulutuksen käyminen vaatii rekisteröitymisen). [Tästä pääset tutustumaan koulutukseen](#)

KOUVOLA

Kiitos!

Liisa Kolari, kehittämispäällikkö
liisa.kolari@kouvola.fi